

Sygn. akt VI U 2216/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Janusz Madej

Protokolant starszy sekretarz sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2021 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania: W. K.

od decyzji : Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 1 czerwca 2020 r., sygnatura sprawy: (...)

w sprawie: W. K.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o świadczenie postojowe

- 1) oddała odwołanie;
- 2) nie obciąża wnioskodawczyni W. K. kosztami procesu strony przeciwnej.

Na oryginale właściwy podpis.

VI U 2216/20

Uzasadnienie do punktu 2 wyroku z dnia 25 stycznia 2021 r.

Wyrokiem z dnia 25 stycznia 2021 r. oddalone zostało odwołanie W. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. z dnia 1 czerwca 2020 r. odmawiającej przyznania jej prawa do świadczenia postojowego. W punkcie 2 wyroku Sąd Okręgowy nie obciążył wnioskodawczyni W. K. kosztami procesu strony przeciwnej, które obejmowały wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika organu rentowego będącego radcą prawnym.

W postępowaniu cywilnym (w tym także w postępowaniu odrębnym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych) obowiązuje zasada odpowiedzialności za wynik procesu wynikająca z art. 98 § 1 K.p.c. Zgodnie z tym przepisem, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach (art. 98 § 3 K.p.c. w zw. z art. 99 K.p.c.). Jednakże na podstawie art. 102 K.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, iż przepis art. 102 K.p.c. nie konkretyzuje w żaden sposób pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, wobec czego ocena czy taki przypadek zachodzi pozostawiona została sądowi orzekającemu w sprawie, który musi mieć na uwadze całokształt okoliczności sprawy. Innymi słowy, zastosowanie zasady słuszności wyrażonej w powołanym przepisie jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu i ocena, czy wystąpił

przypadek szczególnie uzasadniony należy do sądu. Do kręgu „wypadków szczególnie uzasadnionych” w orzecznictwie zalicza się okoliczności związane zarówno z samym przebiegiem procesu, jak i leżące na zewnątrz postępowania. Do pierwszych należą w szczególności charakter żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenie dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności roszczeń, przedawnienie czy lojalność i racjonalność strony w zakresie podejmowanych czynności procesowych, do drugich – sytuacja życiowa i majątkowa strony (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 08.01.2013r., I ACa 697/12, LEX nr 1281107). Okolicznością uzasadniającą zastosowanie art. 102 K.p.c. może być także precedensowy charakter rozpoznawanej sprawy (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 29 sierpnia 1973 r. I PR 188/73, Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego z 1973 r., nr 12 s. 412; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 sierpnia 2010 r. IV CZ 50/10 – OSNC 2011/3, poz. 34).

W ocenie Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające odstąpienie od obciążania powódki kosztami zastępstwa procesowego poniesionymi przez organ rentowy. Po pierwsze – sprawa niniejsza miała charakter precedensowy, gdyż dotyczyła roszczenia o świadczenie postojowe, które zostało wprowadzone ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID -19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 374 ze zm.), i której przepisy zostały uchwalone w okresie pandemii. Przepisy tej ustawy stanowią nowość prawną i mogły sprawiać powódce istotne trudności interpretacyjne. Po drugie - powódka mogła mieć w związku z tym subiektywne przekonanie o zasadności dochodzonego roszczenia. I po trzecie – przyczyną odmowy przyznania jej świadczenia postojowego było spóźnione złożenie wniosku. Pamiętać w związku z tym należy, iż oddalenie powództwa z powodu prekluzji, przemawia za zastosowaniem art. 102 K.p.c. (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 1979 r., III PR 78/79 – OSPIKA 1980 r., Nr 11, poz 196).

Niezależnie od powyższych okoliczności, uzasadniających nieobciążanie powódki kosztami procesu poniesionymi przez wygrywającą spór stronę pozwaną, przypomnieć w tym miejscu należy, iż brak zawilości sprawy i niewielki nakład pracy pełnomocnika pozwanego organu, dodatkowo przemawiają za koniecznością zastosowania w niniejszej sprawie zasady słuszności, wskazanej w art. 102 K.p.c. Sporządzenie bowiem przez niego stosunkowo skąpej treściowo odpowiedzi na odwołanie i uczestnictwo pełnomocnika w jednym posiedzeniu rozprawowym, na którym przeprowadzono jedynie dowód z przesłuchania powódki, także nie uzasadniało zasądzenia od powódki kosztów zastępstwa prawnego poniesionych przez pozwanego organ (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 21 maja 1999 r., I PKN 59/99 – OSNAPiUS 2000/15, poz., 580). Uznać przy tym należy za niezgodne z zasadami współzycia społecznego zgłoszenie w odpowiedzi na odwołanie przez organ rentowy żądania zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego od powódki, która poniosła jako przedsiębiorca wymierne straty finansowe, związane z wystąpieniem pandemii.

Z powyższych motywów na podstawie art. 102 K.p.c. orzeczono jak w punkcie 2 sentencji wyroku.

Na oryginale właściwy podpis.